

Filadelfiako epaia

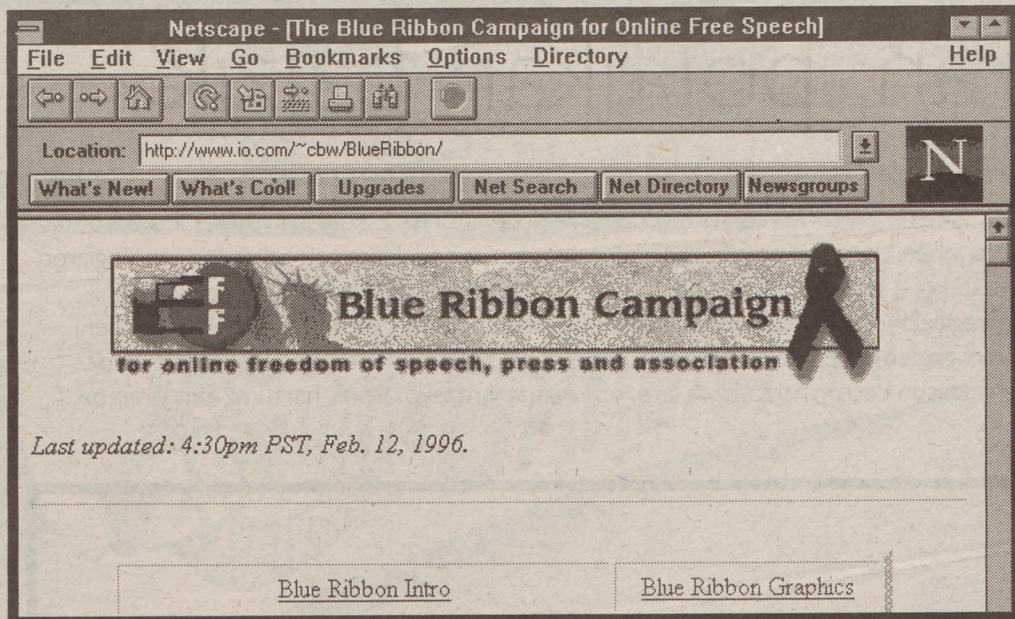
◆ EEBBetako Gobernuaren zentsuratzeko asmoak atzera bota dituzte epaitegietan ◆

FILADELFIA IZAN ZEN EPAI-keta, oscarrek lortu zituen Tom Hanksen filme hartan bezala. Gaia ez zen hiesa, baina gaurkotasun osokoa bai: Internet. Eta filmean bezala, ikuspuntu ustez aurrerakoia gailendu zela dirudi. Estatu Batuetako hiru epaile federaletik Washingtongo Gobernuaren lege bat atzera bota dute, eta horren bidez, adierazpen askatasuna bermatu dute Interneten.

Komunikazioen Dezentzia Legea zeritzon EEBBetako Kongresuak onartutakoari, baina zuzenbide sistemaren oniritzia gainditu behar zuen, eta ez zuen lortu. Hiru epaile berezik aztertu zuten kasua eta erabakia Gobernuaren kontrako ebazpen zorrotz, sakon eta dudagabea izan da.

Eduki "indezenteak" debekatu nahi zituen legeak. Pornografia debekatu nahi omen zuten horrela, baina hizkera "indezentearen" definizioa batere argia ez denez, James Joyceren *Ulysses* Interneten bidez zabaltzea delitua zatekeen. Baina epaileek atzera bota dute lege proposamena, eta erabaki dute Internetek idatzizko komunikabideek bezainbesteko askatasuna behar dutela. Gainera, "Internetek gobernuaren eskusartzea saihesteko babesik handiena merezi du", epaile horien iritziz, "sekula garatu den elkarrizketa modu partehartzaileena delako".

EEBBetako Gobernuak proposatutako zentsurarako argudioak bi aitzakia ditu: pornografia eta haurrak. "Haurrak babeseko" omen da legea, baina Interneteko komunitate osoa aurka dago, eta "zentsura" besterik ez da hori. Hain zuzen ere, Kongresuaren erabaki honen

Lazo urdina zentsuraren kontrako ikurra da Interneten zehar, orrialde honek erakusten duen bezala.

kontrako kanpaina gogorra dago Interneten azken hilabete hauetan: adierazpen askatasunaren aldeko ikurtzat lazo urdinak (!) hartu dituzte, eta webgune askotan ageri dira horregatik.

Epaileek kontuan hartu zuten "haurren babesaren" argudioa, baina ez ziren oso ondorio larrietara iritsi. Beren ustez, kasualitatez nabigatuz gero, pornografia aurkitzea ez da batere erraza. Bila ibiliz gero, bai, baina kiosko batean ere antzera gertatzen da. Bestetik, gurasoek badituzte tresna informatiko batzuk —filtroak— pornografia beren ordenadoreetatik ezabatzeko. Filtro horiek salgai daude, eta eduki arriskutsua izan dezaketen webgune edo helbideekin konektatzea galarazi egiten diote erabiltzaileari. Guraso batek martxan utz dezake filtroa ordenadorean, eta seme-alabak ezingo dira iritsi eduki

debekatueta. Nolanahi ere, filtroen lana oso eztabaidatua da: batzuek "bikote" hitza agerian duen edozein webgune ere ezabatzen dute, eta aldiz, detektatu gabeko irudi porno batzuk pasatzen utzi.

Beste zentsura saio batzuk

Nolanahi ere, Gobernuaren derrota ez da behin-betikoa. Auzitegi Gorenera irits daiteke errekursoa, eta han ikusi beharko da. Printzipioz, Estatu Batuetan zerbait debekatu arren, legala izan daiteke beste toki batzuetan, baina Internet zerbitzaile garrantzitsuenak hangoak direnez, garrantzi handia dauka hango joko legalak.

Pornografiaren auziaz gain, Estatu Batuetako Gobernuak Internet kontrolatzeko beste saio batzuetan ari da aspalditik. Adibidez, ordenadore guztietan txip grabatzaile bat jartzeko ideia

kaleratu zen duela hiruzpalau urte. Txip horrekin, Poliziak edo auskalo nork ordenadore horretatik igarotako dena grabatuko luke, eta hortaz, komunikazioaren sekretua bortxatu egingo litzateke.

Beste bataila bat kodetze sistemen ingurukoa da. Interneteko posta elektronikoko komunikazioak espiatzea erraza da, eta hortaz, Gobernuak erraz kontrola ditzake pertsonen arteko mezu pribatuak. Hala ere, badaude mezuak seguru-seguru kodetzeko programa erabilgarriak, eta horiek debekatzeko saioak ere egin ditu Washingtonek.

Dena dela, badirudi oraingoz zentsuratzeko asmo hauek ez dutela aurrera egiten.

• Luis Fernandez •

Egunakaria (posta elektronikoa)
egunka01@sarenet.es

e - p o s t a

Ingelesaren aurrean, euskaraz ere bai!

ORDENADOREAK, INTERNET, DATU-BASEak, editoreak... Mundu berria agertzen zaigu aurrean. Makinen garaia datorrigula dirudi; kultura berria? Kultura bakarra? Ingelesa nagusi? Aurrerapenak ala atzerapausoak? Galdera asko datozkigu burura abiadura handiko informatikaren tren gainetik pasatu ahala. Utzi behar al diogu hemendik pasatzen? Inork ez zigun alde aurretik galdetu, baina hemen dugu.

Kultura ingelesa dugu nagusi mundu honetan: merkatuan topatzen ditugun produktuak —editoreak, adibidez— edo Interneten topatzen ditugun eztabaida taldeak, gehienak ingelesez aritzen dira. Beste hizkuntza batzuek ere badute beren

tokia, esate baterako gaztelaniak. Baina, gure hizkuntzak etorkizunik ba al du informatika munduan? Arazo asko sortzen dira euskarazko produktu informatikoak ekoiztu nahi ditugunean: bezero gutxi, hizkuntzaren normalizazio-egoera...

Hau dela eta, informatikari euskaldunen lehen topaketak egitea pentsatu genuen Udako Euskal Unibertsitateko Informatika sailean. Topaketa hauetan bai software publikoa (merkatuan zabaltzen dena) bai zabalpen mugatuko software-a (erakunde baten barruan zabaltzen dena) ekoizten dutenen esperientziak entzungo ditugu. Horretaz gain, euskal komunitatean nabaritzen ditugun software gabezia eta beharrak aztertzeke mahaingurua

izango dugu. Honetan, euskarazko software erabiltzaile potentzial eta errealean iritziak jaso nahiko genituzke. Hau guztia aurtengo udazkenean eztabaidatzeko aukera izango dugu egun oso batez.

Hortaz, interesatuta bazaude parte hartzeko, UEUko Informatika sailarekin kontaktuan jar zaitez. Bihar zortzi Iruñean topatuko gaituzu. Aukera ezin hobea duzu bide batez han emango dugun web ikastaroan, Unix ikastaroan eta abarrean parte hartzeko. Beraz, ikusi arte, uztaillean edo udazkenean?

• Montse Maritzalar •

UEUko Informatika Saileko koordinatzailea
jipmaanm@si.ehu.es

INFO

Erreferendum zibernetikoa

Euskal Herriari buruzko eztabaida talde moderatua sortzeko bozketak baiezkotzea jaso du, eta laster egongo da Internet sareko Usenet alorrean (eztabaida taldeen alorra) **soc.culture.basque** newsgroup berria. Eztabaida bizia izan da azken hilabeteotan, talde horren moderazio-politika zentsura izan zitekeela eta: borroka armatuaren aldeko mezuak ez baitira onartuko. Bozketan egin zen azkenik (erreferendum zibernetikoa, posta elektronikokoaren bidezkoa), eta hau izan zen emaitza: baietz, 164; ezetz, 62. Bi herenen gehiengo eta ehun bototik gora, hori da Useneteko eztabaida taldeak sortzeko behar dena, eta, beraz aurrera egingo du taldeak.

Euskadi Informationi boikota

Ezker abertzalearen informazioa eskaintzen duen webgunearen kontrako beste boikot kanpaina bat ari dira bultzatzen Espainiako unibertsitateetatik (NUPEko irakasle batzuk ere bai). Duela hilabete batzuk, Euskadi Information-ek Suitzatik eskaintzen zuen informazioa Internet sarean, baina protesta-ko milaka mezu jaso zituen Zurichen zuten zerbitzaileak, eta itxi egin zieten webgunea. Aste batzuk beranduago, Belgikako zerbitzaile batekin (Eunet) hasi zuten beste zerbitzu bat, eta orain, horri mezuak bidaltzeko eskatzen du boikot kanpainak, "ETA erakunde terroristari" zerbitzua ematen diolakoan. Egiatzki, Euskadi Informationeko edukiak *Herria Eginez* aldizkariok dira gehienbat.

Euskadi Information
http://www.knooppunt.be/~euskadi/

WEBGUNEAK

Herri Kolore sarean

Nafarroa Oinez-en *Herri Kolore* lema koloretsua Internet sarera iritsi da. Etxarri-Aranatzen izango da Nafarroako ikastolen jaia urrian, baina promozioa abian da aspalditik eta horren parte da beren webgunea. Oraingoz gunea osatzen ari dira: euskarazko testuek gaztelaniazko, frantsesezko eta ingelesezko itzulpena izango dute aurki. Lotura eta orri mordoxka bat du guneak, eta diseinu polita ere bai (**Mixki** diseinatzaileari eskertu behar). Bi helbide jarri dizkizuegu, behin-behinekoa eta laster jarriko dietena (saiatu batean edo bestean).

Nafarroa Oinez 96
http://www.readysoft.es/mixki/oinetz96
http://www.mixki.es/oinetz96